

**Commentaria In Regulas Cancellariæ Apostolicæ: Sive In
Glossemata Alphonsi Sotto, Glossatoris nuncupati**

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

Reg. XIII. Revalidatio litterarum Prædecessoris Gratiae & Iustitiae infra
annum concessarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62377](#)

tam nullitas unionis ostendit Adversarium agere sine ullo interesse, ac ulla a-
dione, prouide audiū non debet Bart. in l. Pupilli §. videmus ff. de neg. gest. DD. in l.
autem §. si homo ff. de rei vend. & hæc exceptio impedit omnem litis ingressum, 23
licet & obreptio Marc. Blan. tract. de arbit. q. 4. n. 101.

ARGUMENTA IN REG. INNOCENTII XII

- G**ratia facta per Papam super ju-
dictione, an probari debeat
per lacros apices.
1. Regula hæc an habeat locum in ex-
pedientiis.
2. An habeat locum hæc Regula in no-
noprovisionibus, & in gratia si neu-
tri.
3. Constitutio generaliter loquens cō-
prehendit in se etiam exceptiones po-
nas in aliis constitutionibus licet ibi
non dicatur.
4. Relcriptum non esse præsentatum vel
præsentatum judici, non obtentis ab
eolitteris citatoris paria sunt, ad effe-
ctum hujus Regulæ.
5. Regula hæc autem fuit per posterio-
res ab Innocentio Pontifice, & in quo,
7. Ut huic regulæ sit locus quæ requi-
rantur.
8. Literæ gratiæ & justitiæ expirant per
obitum Papæ illas concedentis.
9. Ante executam citationem res est in-
tegra: quod limita ut n. 9.
10. Rescripta an sint perpetua.

REGVLA XII. INNOCENTII VIII.

Quæ est XI. PAVL V.

REVALIDATIO LITTERARUM PRÆDECESSORIS

GRATIÆ ET JUSTITIÆ INFRA

Annum concessarum.

Venit prædictus Dominus noster omnes, & singulas ab ipso Sixto
Prædecessore, infra Annuin ante diem obitus ejusdem Gratia
concessas, vel usitata litteras, temporibus debitibz earum executo-
ribus non præsentatas omnino revalidavit, & in statum pristinum,
non videlicet ante fuerant, & eis pro quibus erant obtentæ, quoad
plenariè restituit, ac decrevit perexecutores prædictos, vel ab
eis sub-

eis subdelegatos, perinde ad ipsarum executionem procedi posse & debere, ac si executio hujusmodi temporibus praeditis inchoaretur.

GLOSSEMA ALPHONSI.

A Ista Regula dicit, quod Papa revalidat litteras Gratia, vel Justicie emanatas a Summo pontifice, per annum ante obitum suum non presentatas Executoribus earum. Et mandat quod Executores eorum possunt perinde procedere super eis, ac si tempore debito fuisse presentatio. Ista Regula habet duas partes: primam quoad litteras Gratiae, secundam quoad litteras Justiciae. Quoad litteras Gratiae, potest ponii Exemplum in restituzione ad appellandum, & alius similiter concernentibus Jurisdictionem, & de hoc loquitur ista Regula, quod apparet ibi dum loquitur de Executoribus, & deorum Delegatis, & hoc est quod dicere videtur in c. i. §. ad hac in 4. coll. de Pace juram, firmam coll. 10. ubi querit an Gratia facta super Jurisdictione potest probari sine sacra apicibus, & dicit quod non, allegatus l. i. C. de Maqd. Princip. & l. probatorias C. de divers. off. lib. 12. Nam gratia potest fieri supra rebus concernentibus jurisdictionem. Nam Princes potest facere statim in eo quod tenetur facere ei am naturali ratione, ut ipse not. in eod. §. col. 8.

Et non loquitur illa Regula de gratiis expeditiis super quibus dantur Executori: quod regula alia superiori dicta revocat expectativas: nisi vellimus dicere quod non revocantur eas quia expectativa, etiam non presentata Executoribus quando nullum sunt sortiti effectus, illi dicitur: & sic intelligi quoq; potest ista regula, etiam ex gratiis expeditiis: quia haec jure essent revocata, ex quo res non erat integra, utrin cap. Si cui §. fin. ac probat. 6. tamen revalidat eas, dum tamen infra annum ante obitum Sixti fuisse data Expeditio. Ex quo sequitur quod cum data omnium expectativarum fuerit de primo anno sui Pontificatus primis & secundis sub una alia data, quod ista regula non habere locum in expeditiis nisi in eis, que fuerant data sub data currenti forte propter reservationes fiscaliae &c. & quod sum in his qua fuerunt concessae ante annum obitum ipsius, ut hic dicitur.

Item non intelligatur ista regula de novis provisionibus, vel de Gratia Nentri: quod non in eis dentur Judices & Executores, tamen etiam si sint concessae ante annum obitui sui, nihil minus credere quod non censentur revocate: quia supra in VIII. Regula dicitur, postfiant expediri concessa per Sixtum informa rationi congruit &c. ergo sequitur quod cum de jure fuit acquisitum jus per solam signaturam in Gratia sicut uari, vel in sola prorsus, non not. per DD. in proem. Sexti & per glo. in clem. Duidum §. nos autem de, de S. Pauli.

Et superius dixi quod ista Regula non extenditur ad novas provisiones vel ad gratiam si neu-
m, etiam concessam ante annum obitus Sixti: & ratio est, quia Constitutio etiam gene-
raliter loquens comprehendit in se exceptions etiam positas in aliis Constitutionibus, licet ibi
non dicantur, & idem etiam si exprimantur aliqui casus tantum ibidem ut est glo. mihi
notabilis in l. ita nobis pudor & ibi Salicet. C. de Adult. & in l. i. C. de Con-
dit. inde, & sic est in casu nostro: quia ista Constitutio generaliter loquens non excludit
casus comprehensos in aliis Regulis, sed in dispensationibus, vel restitutionibus in integrum; vel in
finitibus habet locum ista Regula.

Quoad secundam partem istius Regule, videlicet de litteris concurrentibus Justitiam, potest
panexemplum in c. gratum de off. deleg. quia licet rescriptum concernens Justitiam in forma
Constitutio, vel significarit, vel ad audiencem, vel forma ratione congruit, vel aliud simile
monum à Papa Sixto, non presentatum Executoribus, vel Judicibus tempore obitus sui,
generalitatem hic: quinimo secundum d. c. gratum & similia jura, etiam si fuerit pre-
sentatum, sed Iudex non citavit ante obitum Sixti, ipso facto expiraverat Jurisdictio sua, us-
que tamen ista regula revalidata talia rescripta, que sunt perpetua de jure ut in l. fallo C.
de divert. rescript. Et in q. dicitur hic de concessis ante annum obitus, voluit
Ipsa notare negligientiam imperitans, ex quo tanto tempore non presentavit juxta cap.
plerumq; de rescript. & hec mibi videntur vera. Et ex predicto respondi hic in Curia
quando obiit Sixtus, quod si fuit imperitacum rescriptum eius tempore, quod Iudexibi datum
non poterat citare eo mortuo: sed consului quod expectaret hanc Regulam, qua revalidata
rescriptum, & tunc esset procedere, alias non.

COMMENTARIA IOAN. A CHOKIER.

Ista Regula) Revalidantur per Innocentii Regulam literæ ab immediate duni-
aux Pontifice concessæ: at postea extensa fuit per Julium III. Clementem 6
VIII. & Paulum V. modernum Pontificem, ad concessiones duorum anterio-
rum Pontificum, ut ex Regulis ab ipsis editis videtur est. Notandum autem
obiter, ut huic Regulae locus sit, quatuor requiri copulativè: I. quod à præde-
cessoribus sint concessæ: II. quod literæ contineant gratiam seu justitiam: III.
quod infra annum ante diem obitus sint concessæ: IV. quod temporibus debi-
tis non sint presentatae earum Executoribus.

Fusent presentata) Quod est contrà juris communis dispositionem: nam
littera gratiae, & justitiae per obitum Papæ concedentis expit. De lit-
teris gratiae est text. in cap. Si cui nulla 2. de præbend. in 6. Rota decif. 349. in
No. De litteris justitiae est text. in cap. fin. sub si. de offic. deleg. in 6. cap. re-
latum cap. gratum cap. licet, ex de offic. deleg. Archid. Geminis, & Franc. in
Y cap. Si

cap. Si à subdelegato, de off. deleg. in 6. Itaq; necessaria fuit hæc Regula, & gratia: impetrantis negligenter executioni non demandatae revalideretur nisi annum ante diem obitus Papæ.

C Expiraverat Jurisdictio sua). Nam ante executam legitime citationem res adhuc integra glo. in e. ut debito in verbo assignare, ubi Innoc. Phil. Franc. depl. Roman. Consil. 112. n. 14. Bart. & A. ex. inl. s. pluribus ff. de leg. 1. Bart. & DD. in relatum n. 5. ubi Ab. d. tit. Miranta de ord. jud. part. 4. in 5. dist. pr. n. 36. Da legitimè, nam lecus est si citatio minus legitima, aut valida fuerit e. quoniam de reg. jur. in 6. cap. proposuit, verbo legitima, defore comp. Affl. decr. 19. ib. betque citationis infeti copia commissionis, ut inducatur ita dispensanda.

D Vestrum in praxi lib. 4. c. t. n. 1. & seq.

Perpetua de jure) Quod verum nisi aliud rescriptum impetratur contù primus quod potest ad vocarius (etiam non facta primi mentione) facere te integrum est non presentato altero rescripto & parte citata, c. Si autem. & c. t. & c. m. gl. de rescripto.

ARGUMENTA IN REGVL. XIII.

INNOCENTII.

1. Ista reg. declarat seu limitat præcedentem.
2. Lex declarativa vel interpretativa alterius deber intelligi in terminis illius declaratae.
3. Quando intellectus dubius est, debet recurrere ad rationem naturalem & ad regulas juris.
4. Verba debent intelligi civiliter, & prout ratio dictat & non abusive.
5. Contrahens matrimonium in gradu prohibito, debet post dispensationem de novo contentire.
6. Dispensatio ad duo incompatibilia,

- per solam signaturam sortitur effectum.
7. Facultas limitata dispensandi, hanc tum producit effectum.
8. Officiales de quibus in hac reg. sint revocati? & quid de Comite Latino, n. 9.
10. In quo differat hæc Innocentius à regulis posteriorum Pontificum.
11. Glossographus in quo hic extractus.
12. An Regibus concessa facultas beneficii conferendi sub hac reg. comprehendatur, & quid in Officialibus Reg.

REGUL.